

**PROIECT DE HOTĂRÂRE**  
**cu privire la schimbarea denumirii unor străzi și atribuire de denumire a unor străzi**  
**din Municipiul Sfântu Gheorghe**

**Consiliul Local al Municipiului Sfântu Gheorghe, în ședința ordinară;**

Având în vedere Expunerea de motive nr. 23.540/2017 a primarului municipiului, dl. Antal Árpád-András;

Având în vedere Raportul de specialitate nr. 20.131/2017 al Arhitectului Șef al Municipiului Sfântu Gheorghe;

Având în vedere Procesul-verbal al comisiei de analizare și de propunere de atribuire sau de schimbare a denumirii străzilor, piețelor și a altor spații publice respectiv a obiectivelor publice de interes local din Municipiul Sfântu Gheorghe, din data de 16.03.2016.

Având în vedere Avizul nr. \_\_\_\_\_/2017 al Comisiei de atribuire de denumiri a județului Covasna;

Având în vedere referatele comisiilor de specialitate ale Consiliului local al municipiului Sfântu Gheorghe;

În baza prevederilor O.G. nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere realizarea procedurii prevăzute de art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (2) lit c și alin (5) lit. d din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul prevederilor art. 45 alin. (1) și art. 115 alin (1) lit. b din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

**HOTĂRĂȘTE**

**ART. 1.** - Se aprobă atribuirea următoarelor denumiri pentru străzi existente în municipiul Sfântu Gheorghe, care la data adoptării prezentei hotărâri nu aveau nici o denumire, astfel:

- a) GYÁRFÁS GYÖZŐ, prima stradă paralelă cu str. Borvív, situată în partea sudică a acesteia;
- b) DR. GRIGORE PĂLTINEANU, a doua stradă paralelă cu str. Borvív, situată în partea sudică a acesteia, zonă cartier rezidențial nou înființat în partea nord-vestică a municipiului;
- c) SOMBORI SALAMON SÁNDOR, strada cu deschidere perpendiculară pe str. Toamnei, respectiv str. Armata Română, situată în partea estică a str. Toamnei;
- d) GELU PATEANU, prima stradă paralelă cu str. Toamnei, situată în partea estică a acesteia, delimitată de str. Sombori Salamon Sándor (la nord), și str. Armata Română (la sud);
- e) HEINRICH BÖLL, pentru prima stradă paralelă cu str. Armata Română, situată în partea nordică a acesteia, delimitată de str. Gelu Păteanu (la vest), și str. Sombori Salamon Sándor (la est);
- f) SYLVESTER LAJOS, Cartierul Lunca Oltului, prelungirea bulevardului Gen. Grigore Bălan, delimitată de intersecția str. Țigaretii cu b-dul Gen. Grigore Bălan și sensul girator situat în partea sudică a acesteia;
- g) DOMOKOS GÉZA, în prelungirea str. Țigaretii, delimitată de intersecția str. Țigaretii cu b-dul Gen. Grigore Bălan și str. Baász Imre;
- h) BIRTALAN ÁKOS, în prelungirea str. Fabricii, delimitată de intersecția str. Fabricii cu b-dul Gen. Grigore Bălan și digul de apărare a râului Olt

- i) BAÁSZ IMRE, prima stradă situată în partea vestică a digului de apărare a râului Olt, delimitată de str. Birtalan Ákos și artera de circulație situat în partea sudică a acesteia;
- j) SZÉKELY ZOLTÁN, prima stradă situată în partea sudică a străzii Domokos Géza, delimitată de str. Sylveszter Lajos și str. Baász Imre să aibă denumirea;
- k) KÓNYA ÁDÁM, a doua stradă situată în partea sudică a străzii Domokos Géza, delimitată de str. Szylveszter Lajos și str. Baász Imre;
- l) PLUGOR SÁNDOR, a treia stradă situată în partea sudică a străzii Domokos Géza, delimitată de str. Szylveszter Lajos și str. Baász Imre;
- m) ISIDOR RAUCA-RĂUCEANU, pentru a patra stradă situată în partea sudică a străzii Domokos Géza, delimitată de str. Szylveszter Lajos și str. Baász Imre;
- n) LÓRINCZ CSABA, a doua stradă situată în partea vestică a digului de apărare a râului Olt, delimitată de str. Birtalan Ákos și str. Plugor Sándor;
- o) VERESS DÁNIEL, prima stradă paralelă cu str. Birtalan Ákos, situată în partea sud-vestică a acesteia, delimitată de str. Lőrincz Csaba și str. Baász Imre;
- p) GAÁL SÁNDOR, pentru prima stradă la dreapta din strada Izvorului;
- q) ALBERT ÁLMOS, pentru a doua stradă intersecție cu strada Izvorului;
- r) MOLDOVAN NICOLAE, pentru a treia stradă intersecție cu strada Izvorului;
- s) Calea BRAȘOVULUI, DN 12, de la limita actuală a intravilanului mun. Sfântu Gheorghe, până la limita teritoriului administrativ spre Brașov;
- t) Calea VÁLCELE, DJ 13E, de la km 18+150 la km 17+280 (limita teritoriului administrativ al municipiului Sfântu Gheorghe).

**ART. 2.-** Cu executarea prezentei hotărâri se încredințează Direcția Gospodărie Comunală, Direcția de Urbanism și Serviciul Comunitar de Evidență a Persoanelor din cadrul Primăriei municipiului Sfântu Gheorghe.

Sfântu Gheorghe, la \_\_\_\_\_

**PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ**



Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe

Primar

Nr: 23540/2017

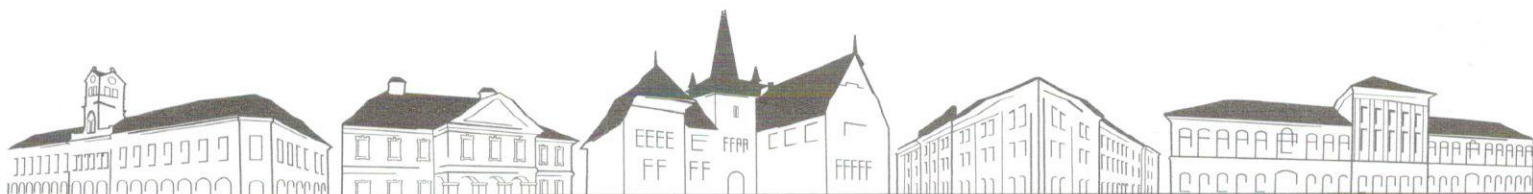
### EXPUNERE DE MOTIVE

În urma urbanizării periferiilor municipiului Sfântu Gheorghe s-au înființat trupuri de locuințe particulare sau locații de prestări servicii, mai ales de a lungul DN 12, de la limita intravilanului mun. Sfântu Gheorghe, până la limita administrativă a municipiului spre Brașov și de a lungul DJ 13E, de la limita intravilanului mun. Sfântu Gheorghe, până la limita administrativă a municipiului spre Vâlcele, astfel există unele străzi care nu au denumiri. Este necesară și oportună atribuirea de denumiri acestora pentru a se putea atribui numere poștale imobilelor, necesare la o serie de operațiuni administrative (stabilirea domiciliului, încheierea contractelor privind utilitățile urbane, înregistrarea firmelor la Of. Registrului Comertului, etc.).

În ședința Comisiei de analizare și de propunere de atribuire sau de schimbare a denumirii străzilor, piețelor și a altor spații publice respectiv a obiectivelor publice de interes local din Municipiul Sfântu Gheorghe din data de 16 martie 2017 s-au formulat propuneri de denumiri de străzi, așa cum este prezentat în procesul-verbal al ședinței.

Având în vedere prevederile O.G. nr. 63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 36 alin. (2) lit. c, și alin. (5), lit. d din Legea 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare propun spre dezbatere și aprobare proiectul de hotărâre cu privire la schimbarea denumirii unor străzi și atribuire de denumire a unor străzi din Municipiul Sfântu Gheorghe.

Antal Árpád - András  
Primar



## RAPORT DE SPECIALITATE

### cu privire la atribuire denumiri unor străzi existente și în curs de înființare în Municipiul Sfântu Gheorghe, care până în prezent nu aveau nici o denumire

Ținând cont de faptul că în administrarea și gestionarea adreselor administrative al imobilelor, lipsa denumirilor unor străzi noi sau a celor în curs de înființare atrage după sine unele obstacole în ceea ce privește procedura de obținere a avizelor necesare obținerii a autorizațiilor de construire, sau a emiterii adeverințelor în vederea stabilirii domiciliului, respectiv a schimbării actelor de identitate.

Având în vedere urbanizarea periferiilor municipiului Sfântu Gheorghe, unde s-au înființat trupuri de locuințe particulare sau locații de prestări servicii, de a lungul DN 12, de la limita intravilanului mun. Sfântu Gheorghe, până la limita administrativă a municipiului spre Brașov și de a lungul DJ 13E, de la limita intravilanului mun. Sfântu Gheorghe, până la limita administrativă a municipiului spre Vâlcele, pentru a li se putea atribui numere poștale imobilelor, necesare la o serie de operațiuni administrative (stabilirea domiciliului, încheierea contractelor privind utilitățile urbane, înregistrarea firmelor la Of. Registrului Comerțului, etc.) este necesară și oportună atribuirea unor denumiri a acestor artere de circulație.

În ședința din data de 16.03.2016 al comisiei de analizare și de propunere de atribuire sau de schimbare a denumirii străzilor, piețelor și a altor spații publice respectiv a obiectivelor publice de interes local din Municipiul Sfântu Gheorghe, s-au propus atribuire de denumiri unor străzi care până în prezent nu aveau nici o denumire sau străzi care au fost aprobate prin documentații de urbanism, conform procesului verbal.

Având în vedere prevederile OG nr. 62/2002 pentru atribuirea sau schimbarea de denumiri, aprobată prin Legea nr. 48/2003, cu modificările și completările ulterioare aduse prin Legea nr. 76/2007 și Legea nr. 279/2007 propun aprobarea proiectului în forma inițiată.

Arhitect șef  
Birtalan Erzsébet Csilla



## PROCES – VERBAL

**al comisiei de analizare și de propunere de atribuire sau de schimbare a denumirii străzilor, piețelor și a altor spații publice respectiv a obiectivelor publice de interes local din Municipiul Sfântu Gheorghe, din data de 16.03.2016**

Sunt prezenți: D-na arhitect șef Birtalan Csilla

DI. consilier local József Álmos-Zoltán

DI. consilier local Cserey Zoltán

DI. consilier local Bálint Iosif

D-na consilier local Magyarosi Imola-Piroska

DI. consilier local Cochior Andrei

D-na Birtalan Csilla începe ședința și prezintă comisiei motivul pentru care a fost convocat ședința de azi, respectiv datorită faptului că unele străzi nu au denumiri în municipiul Sfântu Gheorghe motiv pentru care Direcția de Finanțe Publice Municipale nu poate lua în evidență aceste străzi, iar un alt motiv este că există și cereri pentru eliberarea unor autorizații de construire. Dânsa precizează faptul că în 2013 au existat câteva propuneri de denumiri, care nu au fost aplicate atunci și cere acordul comisiei ca să fie acum reatribuite. Comisia este de acord în unanimitate de voturi.

Se trece la discutarea acelor nume de străzi, care s-au format pe baza unor documentații de urbanism (PUZ) și încă nu au fost denumite, astfel:

1. Prima stradă paralelă cu str. Borvív, situată în partea sudică a acesteia, zonă cartier rezidențial nou înființat în partea nord-vestică a municipiului reglementat prin PUZ să fie denumită **Gyárfás Győző**.

A doua stradă paralelă cu str. Borvív, situată în partea sudică a acesteia, zonă cartier rezidențial nou înființat în partea nord-vestică a municipiului să fie denumit **dr. Grigore Păltineanu**.

Cele două propuneri se votează în unanimitate de voturi.

2. Propunerea este ca strada cu deschidere perpendiculară pe str. Toamnei, respectiv str. Armata Română, situată în partea estică a str. Toamnei să fie denumită după **Sombori Salamon Sándor**.

Prima stradă paralelă cu str. Toamnei, situată în partea estică a acesteia, delimitată de str. Sombori Salamon Sándor (la nord), și str. Armata Română (la sud), să poarte denumirea str. **Gelu Păteanu**

Propunerea pentru prima stradă paralelă cu str. Armata Română, situată în partea nordică a acesteia, delimitată de str. Gelu Păteanu (la vest), și str. Sombori Salamon Sándor (la est), să fie denumită **Heinrich Böll**.

Toate cele trei propuneri sunt votate în unanimitate de voturi.

3. Cartierul Lunca Oltului, prelungirea bulevardului Gen. Grigore Bălan, delimitată de intersecția str. Țigarettei cu b-dul Gen. Grigore Bălan și sensul girator situat în partea sudică a acesteia, propus prin PUZ să fie denumită str. **Sylvester Lajos**.

În prelungirea str. Țigarettei, delimitată de intersecția str. Țigarettei cu b-dul Gen. Grigore Bălan și str. Baász Imre să fie denumită str. **Domokos Géza**.

În prelungirea str. Fabricii, delimitată de intersecția str. Fabricii cu b-dul Gen. Grigore Bălan și digul de apărare a râului Olt să aibă denumirea de **Birtalan Ákos**.

Prima stradă situată în partea vestică a digului de apărare a râului Olt, delimitată de str. Birtalan Ákos și artera de circulație situat în partea sudică a acesteia, propus prin PUG actualizat al municipiului să aibă denumirea de **Baász Imre**.

Prima stradă situată în partea sudică a străzii Domokos Géza, delimitată de str. Szylveszter Lajos și str. Baász Imre să aibă denumirea **Székely Zoltán**.

A doua stradă situată în partea sudică a străzii Domokos Géza, delimitată de str. Szylveszter Lajos și str. Baász Imre să aibă denumirea de **Kónya Ádám**.

A treia stradă situată în partea sudică a străzii Domokos Géza, delimitată de str. Szylveszter Lajos și str. Baász Imre să aibă denumirea de **Plugor Sándor**.

Pentru a patra stradă situată în partea sudică a străzii Domokos Géza, delimitată de str. Szylveszter Lajos și str. Baász Imre, denumirea de **Isidor Rauca-Răuceanu**.

A doua stradă situată în partea vestică a digului de apărare a râului Olt, delimitată de str. Birtalan Ákos și str. Plugor Sándor să fie denumită **Lőrincz Csaba**.

Prima stradă paralelă cu str. Birtalan Ákos, situată în partea sud-vestică a acesteia, delimitată de str. Lőrincz Csaba și str. Baász Imre să aibă denumirea de **Veress Dániel**.

Toate propunerile se votează în unanimitate de voturi.

4. În zona rezidențială și servicii nord, se propun următoarele denumiri:

Pentru prima stradă la dreapta din strada Izvorului se propune denumirea **Gaál Sándor**.

Pentru a doua stradă intersecție cu strada Izvorului se propune denumirea **Albert Álmos**.

Pentru a treia stradă intersecție cu strada Izvorului se propune denumirea **Moldovan Nicolae**.

5. O altă propunere de denumire este **Calea BRAȘOVULUI**, actualul DN 12, de la limita actuală a intravilanului mun. Sfântu Gheorghe, până la limita teritoriului administrativ spre Brașov, care se votează cu 5 voturi pentru.

6. Ultima propunere este **Calea VÁLCELE**, actualul DJ 13E, de la km 18+150 la km 17+280 (limita teritoriului administrativ al municipiului Sfântu Gheorghe), care se votează cu 5 voturi pentru.

Nemaifiind alte propuneri, discuții, ședința se declară închisă.

Birtalan Csilla



József Álmos-Zoltán

Cserey Zoltán



Bálint Iosif



Magyarosi Imola-Piroska



Cochior Andrei



### **Gyárfás Győző** inginer regal

(24 martie 1855, Sfântu Gheorghe – 22 septembrie 1912, Budapesta)

A fost numit inginerul-șef al județului-cetate Trei Scaune, cât și inginer-șef al orașului Sfântu Gheorghe, la sfârșitul secolului al XIX-lea, începutul secolului XX.

Este o adevărată personalitate renașcentistă: desenează, proiectează străzi, poduri, clădiri, și în același timp supraveghează lucrările, colecționează roci, articole de artă populară, readectează și publică. Își continuă studiile de inginerie la Budapesta, fiind convins - și dedicându-și întreaga viață în acest scop - că după construirea rețelei de drumuri și linii feroviare din Transilvania, cât și a întregii infrastructuri adiacente, aceasta va fi un obiectiv turistic ideal pentru călătorii de aici și cei străini, cât și pentru vizitatorii și turiștii care vor veni. În funcția de inginer regal lucrează aproape 20 de ani, fiind din ce în ce mai apreciat, câștigând prestigiu. Prin munca lui conștiincioasă și precisă este solicitat, din ce în ce mai des de către mai mulți edili pentru să-și exprima punctul de vedere, primește mai multe proiecte și executări de realizat – fie vorba despre străzi, poduri, clădiri sau monumente.

Acceptă și proiectarea, executarea și supravegherea unor străzi foarte importante din punct de vedere economic și turistic, cum este construirea drumului rutier Brașov – Oituz, trecătoarea Teliu – Crasna, și a drumului rutier Micfalău – Bățani, peste Hatod, totodată el fiind cel care a proiectat și drumul către Băile Șugaș. Promovează cu consecvență acoperișurile din țiglă și construirea pereților de cărămidă pe teritoriul județului cetate, așa cum prevede regulamentul în construcțiile din orașele moderne. Între timp publică în diferite reviste despre construcțiile și peisajele naturale din Transilvania, atașând și desene proprii. Realizează și portrete: opera lui care este considerată singurul portret autentic al lui Gábor Áron se află la Muzeul Incze László din Târgu Secuiesc.

După anul 1907 este chemat la Budapesta, și se apucă de proiectarea și executarea drumului rutier de la Cheile Bicazului.

### **Dr. Grigore Păltineanu**

1885-1953

S-a născut la 10 mai 1892, în Țânțari (Dâmbrăvița), jud. Brașov. Studiile liceale le-a făcut la Brașov, Sibiu și Odorhei, iar cele universitare la Budapesta și Cluj (Facultatea de drept și Institutul de matematici), obținând apoi titlul de doctor în "științele de stat"

În primul război mondial, a luptat pe frontul din Bosnia și Muntenegru, având gradul de locotenent de artilerie.

După "stagiul" făcut ca subnotar comunal, în mai 1919 a fost transferat în administrația județului Treiscaune, la început ocupând funcțiile de notar și prim-pretor. Prin decret regal, începând cu data de 1 aprilie 1922, dr. Grigore Păltineanu fost numit subprefect al județului Treiscaune.

Pe parcursul celor 15 ani (1922-1936) cât a condus administrația județeană, dr. Grigore Păltineanu :

Din indemnul său a reapărut, începând cu anul 1922, gazeta oficială a județului, ca organ de presă a Prefecturii.

Din inițiativa sa s-au organizat în "comune administrative" localitățile Sita Buzăului, Vama Buzăului, Barcani și Întorsura Buzăului (localități care din 1902 formau o singură comună – Buzăul Ardelean).

Datorită strădaniilor sale, localitățile Vilcele, Șugaș, Malnaș-Băi, Covasna, Ozunca, Bálványos, Hătuica, au fost declarate balneoclimaterice, statut ce le permitea obținerea de subvenții de la bugetul statului, necesare amenajărilor balneoclimaterice. Prin hotărârea Prefecturii s-a statuat gestionarea de către primăriile comunale a izvoarelor de apă minerale aflate pe raza acestora.

De numele și activitatea subprefectului dr. Grigore Păltineanu se leagă și racordarea la rețeaua telefonică a tuturor comunelor din județ, precum și dezvoltarea rețelei de drumuri.



Pe baza referatului întocmit de dr. Grigore Păltineanu au fost declarate ca monumente istorice bisericile-cetate din Ilieni și Sf. Gheorghe și Muzeul Secuiesc din reședința de județ.

Din miile de documente ale Prefecturii județului, ce poartă semnătura dr. Grigore Păltineanu reiese o atitudine binevoitoare și plină de înțelegere față de toți cetățenii.

Dr. Grigore Păltineanu a dovedit a fi unul dintre cei mai buni cunoscători ai chestiunilor administrative, desfășurând o muncă rodnică pentru dezvoltarea administrației, instrucțiunii și culturii din județul Treiscaune.

Democrat din fire, a dovedit în activitatea sa pragmatism și realism în raport cu conjuncturii maghiari și secui.

### **Salamon Sombori Sándor**

(14 octombrie 1920, Bratca – 20 iunie 1998, Sfântu Gheorghe)

Scriitor, traducător, istoric literar. Și-a dat bacalaureatul la Gimnaziul Romano – Catholic din Brașov, urmând apoi cursurile Facultății „Regele Ferdinand I”, mai târziu la Universitatea „Ferenc József I”, primind diplomă de profesor. După ce a predat o perioadă la Cluj și la Miercurea Ciuc, vine la Sfântu Gheorghe, unde este profesor la Colegiul „Székely Mikó”, și dramaturgul Teatrului Maghiar de Stat, iar din anul 1969 până la pensionare este profesor al Liceului Nr 2 (Mikes Kelemen). Primele lucrări ale lui apar în timpul liceului, în ziarul școlii, iar în timpul facultății scrie cronici și recenzii de filme. În cadrul unui concurs de dramaturgie câștigă premiu, folosind numele de Sombori Sándor, iar din anul 1948 folosește acest nume în scrierile lui literare. Începând cu anul 1950 scrie numeroase articole și studii în reviste și publicații de limbă maghiară, din România. Întâi scrie o scenetă istorică într-un singur act, cu titlul „Gábor Áron”, urmată de un roman, ulterior piesă de teatru pe care a prezentat-o la Teatrul Maghiar de Stat din Sfântu Gheorghe.

A primit premiul Pro Urbe. (1998).

### **Gelu Păteanu**

Piețe și străzi primesc nume noi, și-și recapătă numele vechi. Faptul că orașele din Ținutul Secuiesc trebuie să stabilească procente și în acest fel, motivul fiind distribuția națională, este un pas înapoi. Străzile primesc numele unor oameni care, în timpul vieții, nu au creat nicio valoare.

În sfârșit, în Sfântu Gheorghe se acordă respectul cuvenit unui român formidabil, prin botezarea unei străzi, cu numele lui. El este Gelu Păteanu (1925 – 1995), poet, scriitor, traducător. El a încercat ceea ce puțini au reușit, să reconcilieze poporul român și cel maghiar, în Țara Transilvaniei. A reușit prin faptul că a fost foarte apreciat de societatea scriitorilor atât în Ardeal, cât și în Ungaria. Venea cu plăcere la Sfântu Gheorghe, la diferite întâlniri literare, la seri memoriale. După un spectacol susținut într-o impecabilă maghiară, a ridicat sala în picioare, primind aplauze lungi de la spectatorii Teatrului de Stat. El a fost, pentru noi, Gyalu. Un scriitor din Cluj Napoca i-a spus cândva, probabil a fost Bajor Andor, că tu nu ești Gelu, tu ești Gyalu. Așa a rămas, și a purtat cu plăcere acest nume.

Redactorul șef Huszár Sándor l-a invitat să-i fie coleg la ziarul săptămânal „A Hét”. Acesta a fost motivul pentru care, la rândul lui, a fost atacat de puterea comunistă română. Gyalu s-a refugiat în Inlăceni, ca și învățător, printre munții Scaunului Odorhei de Nord, unde a fost foarte iubit de adulți și de copii.

Munca lui de traducător este sclipitoare. El a tradus în limba română Scrisorile din Turcia ale lui Mikes Kelemen. Printr-un simț lingvistic extraordinar și prin idei geniale, a creat o limbă română specifică, corespondenta limba maghiare din secolul al XVIII-lea – limbă pe care o înțelegeau toți românii. L-a tradus și pe Toldi, dar nici până în ziua de azi nu a fost publicată. Este caracteristică? Să nu o facem să devină. După Octavian Goga, a plănuțit o nouă traducere a operei „Tragedia omului” de Madach Imre. Moartea lui timpurie l-a împiedicat, însă și în acest demers. În satul Atid, localnicii au organizat în memoria sa „Zilele

Gelu”.

Am fost și eu invitat pentru „Zilele Gelu” din anul 2005, a fost dureros dar și frumos să ne amintim de prietenul nostru, împreună cu academicianul Toró Tibor, cu istoricul literar Nagy Pál, cu Cseke Péter și cu mulți alți prieteni.

În lumea telefoanelor mobile pot să spun, folosind cuvinte la modă, că Gelu Păteanu a fost „acoperirea”, căci a făcut posibilă, prin toată munca lui, comunicarea dintre noi.

Puterea l-a urmărit, l-a scos dintre ai lui, l-au numit trădător, căci nu a putut să ne urască pe noi maghiarii, ba din contră, ne-a iubit. În anul 1991 a plecat la Budapesta, unde a fost primit cu brațele deschise de Universitatea „Eötvös Loránt” și a primit catedră de la Miskolczy Ambrus, șeful catedrei române. Și-a pierdut viața din cauza unei erori medicale. Noi ne gândim la el, aici în Sfântu Gheorghe, în timp ce el se odihnește pe veci, în cimitirul Kerepesi din Budapesta. Îmi ridic pălăria mereu când trec pe acolo, și în dreptul plăcuței cu numele lui, pe strada care-i poartă numele. Acest gest ar trebui să-l facă și alții.

(Czegő Zoltán)

### **Heinrich Theodor Böll**

(1917-1985)

Scriitor german, distins cu Premiul Nobel pentru Literatură (1972). Membru al Grupului 47 și profund implicat în viața publică din Germania postbelică, Böll și-a asumat, alături de Günter Grass, rolul de conștiință a generației sale. Cărțile lui, traduse în peste treizeci de limbi, vorbesc despre vina tragică a poporului german, rănilor încă nevindecate și necesitatea de a privi în față un trecut întunecat și dureros.

A luptat în al Doilea Război Mondial (inclusiv pe teritoriul României), iar drama provocată de demența nazistă a marcat opera sa. Heinrich Böll este, înainte de toate, un umanist: răspunsul găsit la ororile cu care generația lui a fost confruntată este credința în virtuțile, demnitatea și posibilitățile omului.

Dintre scrierile sale, amintim: *Fotografie de grup cu doamna, Casa văduvelor, Destinul unei cești fără toartă, Unde ai fost, Adame?, Opiniile unui clovn, Partida de biliard de la ora nouă și jumătate și Onoarea pierdută a Katarinei Blum*.

### **Sylvester Lajos**

(3 iunie 1934, Cernatul de Jos – 10 mai 2012, Cluj Napoca)

Scriitor. Și-a început studiile în satul natal și le-a continuat la Târgu Secuiesc, urmând să fie exclus de la liceul forestier datorită faptului că părinții lui au fost declarați chiaburi. Este absolvent al Liceului Pedagogic din Târgu Secuiesc, iar la Cluj Napoca, primește diploma de profesor de limba și literatura maghiară. După o scurtă perioadă de timp în care a fost pedagog, devine directorul Casei de Cultură din Târgu Secuiesc, mai apoi conducătorul de învățământ din raionul Kézdi. În anul 1968, când s-au format județele, a fost împotriva alipirii de județul Brașov, fiind demis din funcția sa. În luna noiembrie a fost numit președintele Consiliului Cultural al Județului Covasna, iar în cei cinci ani de activitate înfloresc viața culturală maghiară a județului: se ridică monumente, case memoriale, se înființează muzee, de numele lui legându-se înființarea mai multor asociații culturale care reînvie și sprijină tradițiile locale. Și aici, prezența lui se dovedește a fi incomodă, în 1973 fiind numit directorul Teatrului Maghiar de Stat. Datorită politicii de program pe care o promovează aici, a construirii sistemului de relații cu Ungaria, și a organizării unor seminarii teatrale naționaliste, a fost demis și din această funcție, fiind plasat la cotidianul Megyei Tükör, unde nu i s-a permis să se ocupe de cultură. A fost un scriitor activ până în ultima zi a vieții lui, promovând colaborarea în scrierile lui politice. A scris piese de teatru, volumele lui fiind publicate după anul 1990. A realizat mai multe filme documentare și biografice.

A fost premiat cu premiul Pro Urbe. (2006)

### **Domokos Géza**

(18 mai 1928, Braşov – 27 iunie 2007, Târgu Mureş)

Scriitor, traducător, redactor, director literar. A învăţat la Zagon, apoi la Colegiul Székely Mikó, fiind student la filologie, timp de un an de zile, la Universitatea Babeş – Bolyai din Cluj Napoca, mai apoi, îşi continuă studiile la Institutul de Literatură „Maxim Gorki” din Moscova. Activitatea literară şi-a început-o la „Előre”, după care a devenit redactor şef la Editura pentru Literatură din Bucureşti, la partea dedicată minorităţilor. Iniţiază apariţia serialului de cărţi „Scriitori maghiari din România” şi „Orizont şi Izvor”, cele din urmă a dat posibilitatea scriitorilor tineri să se facă cunoscuţi. De la înfiinţare, din anul 1970, până în anul 1990 a fost directorul Editurii Kriterion, reuşind să o facă cunoscută şi peste graniţele ţării.

În anul 1976 câştigă Premiul pentru Excelenţă din partea Editurii Europa. La Kriterion continuă editarea cărţilor în serie, pe care l-a început la Editura pentru Literatură care, între timp, şi-a încetat activitatea. Apariţii importante au fost cele ale valorilor clasice româneşti, pe care le-a promovat publicului cititor de limbă română. A scris note de călătorie, reportaje, recenzii şi naraţiuni. Şi-a dedicat mult timp din viaţă activităţii de traducere, mai ales a literaturii ruse şi sovietice. De asemenea, s-au realizat şi două filme după scenariile scrise de el. În perioada 1969 – 1984 a fost membru supleant al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, la sfârşitul anului 1989 unul din membri fondatori ai UDMR, iar până în 1992 a fost primul preşedinte al UDMR. În urma pensionării lui în anul 1992, şi-a scris volumele de biografie, incluzând şi viaţa artistică şi politică.

A fost premiat cu Premiul Pro Urbe (2003).

### **Birtalan Ákos**

(2 iulie 1962, Veţca – 24 august 2011, Sfântu Gheorghe)

Economist, om politic. A absolvit liceul la Sighişoara, iar în anul 1985 obţine diploma de economist la Universitatea Babeş-Bolyai din Cluj Napoca. După absolvirea facultăţii vine la Sfântu Gheorghe. Lucrează la Mase Plastice, mai apoi la Oficiul Regional de Audit al Judeţului Covasna, din cadrul Ministerului de Finanţe. În perioada noiembrie 1991 – octombrie 1992 este angajat al Băncii Agricole, în anul 1992 fiind ales deputat UDMR al judeţului Covasna. În perioada 1996 - 1998, în timpul guvernării Ciorbea este Ministrul Turismului. Şi-a susţinut lucrarea de doctorat, cu titlul „Regândirea pieţelor Central şi Est Europene”, la catedra de Economie Externă din cadrul Academiei de Ştiinţe Economice de la Bucureşti. Începând cu anul 2000 este secretar al Comisiei de buget, finanţe din Camera Deputaţilor. Este profesor universitar la Sfântu Gheorghe şi Cluj Napoca, activitatea lui fiind întreruptă de o comoţie cerebrală, în anul 2003. A luptat pentru a face să prospere Ţinutul Secuiesc şi Transilvania, a analizat problemele politicii economice a noului regim, de multe ori atrăgând atenţia şi din punct de vedere a minorităţilor. Şi-a dedicat foarte mult timp pentru retrocedarea pădurilor, şi pentru relansarea compozitoratelor din Ţinutul Secuiesc.

El a fost singurul politician UDMR, care, la solicitarea Consiliului Naţional Secuiesc a acceptat, fiind grav bolnav, să prezinte în faţa Parlamentului României proiectul pentru statutul autonomiei Ţinutului Secuiesc.

### **Baász Imre**

(22 februarie 1941, Arad – 16 iulie 1991, Sfântu Gheorghe)

Artist, grafician, muzeolog, profesor universitar. După finalizarea studiilor liceale din Arad, se înscrie la arhitectură la Târgu Mureş, după care se înscrie la Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj. Din anul 1970 colaborează în permanenţă cu Editura Kriterion, unde realizează coperti de cărţi. În anul 1972, cu seria lui de ilustraţii *Kalevala*, care a fost totodată şi lucrarea lui de diplomă, câştigă locul II la Salonul Naţional de Cărţi de la Bucureşti. După

terminarea facultății rămâne la Cluj, dar după o jumătate de an pleacă de la fabrica unde a primit post, încercând să se realizeze pe cont propriu. În anul 1976 ajunge la Sfântu Gheorghe, la Muzeul Județean (Muzeul Național Secuiesc), la departamentul de arte plastice, care în acea perioadă devine un departament independent, ceea ce azi cunoaștem sub numele de Galeriile de Artă Gyárfás Jenő. În anul 1979, sub titlul de „Poze muzicale”, organizează seri muzicale la Galerie, evenimente pentru care realizează invitații, afișe, ba chiar, foarte des, plătind și muzicienii. În timp ce pune bazele unei galerii de nivel central – european, realizează lucrări dedicate unei comunități puternice. În anul 1981, cu ocazia „sărbătoririi” aniversării a 60 de ani de la nașterea Partidului Comunist Român, a umplut orașul cu fluturași deghizați în opere de artă. În anul următor este demis de la muzeu. În anul 1981 organizează prima expoziție avangardistă națională pentru tinerii artiști, „Medium”, eveniment care apare ca o piatră de hotar în istoria artei din România. Pentru seria de ilustrații „Kalevala”, în anul 1988 obține bursa statului finlandez – i s-a permis să iasă din țară, cu speranța că nu va reveni în țară. Din anul 1990 până la moarte, a fost profesor al catedrei de grafică al Facultății de Artă din București.

Tot din anul 1990 a fost organizator al festivalului de performance AnnART la lacul Sfânta Ana, iar în anul 1991 Imre Baász a realizat a doua ediție a expoziției artei avangardiste internaționale „Medium”. În această perioadă a planificat înființarea, la Sfântu Gheorghe, a centrului internațional de artă.

### **Székely Zoltán**

(28 noiembrie 1912 – 1 septembrie 2000, Sfântu Gheorghe)

Arheolog, muzeolog. A învățat la Colegiul Székely Mikó, și a obținut diploma de profesor de filozofie clasică și istorie la Universitatea „Regele Ferdinand I” din Cluj Napoca. După ce a predat o perioadă la Zalău, a ajuns la Sfântu Gheorghe, unde a fost profesor la Colegiul Székely Mikó, urmând să devină supraveghetor la Muzeul Național Secuiesc, instituție aflată în perioada respectivă sub supravegherea școlii, iar în perioada 1949 – 1990 va fi directorul Muzeului Național Secuiesc, devenit independent.

Este fondatorul și redactorul Anuarului muzeului, Aluta. Muzeul își datorează existența lui.

Munca lui în arheologie este semnificativă – a făcut cercetări istorice din istoria antică și medievală timpurie a Transilvaniei – având sute de studii de specialitate publicate în limba maghiară, română, germană, franceză, cehă, italiană și rusă.

A primit premiul Pro Urbe (1998).

### **Kónya Ácám**

(10 februarie 1935, Brașov – 25 noiembrie 2008, Sfântu Gheorghe)

Ultimul polihistor al județului Covasna: profesor de geografie, istoric de artă și de cultură, istoric. După absolvirea Colegiului Székely Mikó s-a înscris la Facultatea de Geografie a Universității Babeș – Bolyai din Cluj Napoca. Începând cu anul 1956 este profesor la Sfântu Gheorghe, iar în perioada 1960 – 1962, drept pedeapsă, predă la Chichiș, deoarece a ridicat un pom de Crăciun în internatul liceului de fete, realizând pe bradul de sărbătoare un afiș cu brăduți verzi pe hârtie albă, cu o fundă roșie în vârf, precum a vizitat, împreună cu elevii săi, biserici și casteluri, au participat la slujbă bisericească la Viștea etc. În anii petrecuți la Chichiș a făcut săpături la Biserica Unitariană care a ars cu câțiva ani în urmă, aflând faptul că aceasta a fost construită la începutul secolului al XIV – lea. În anul 1962 a fost delegat la Casa Pionierilor din Sfântu Gheorghe, fiind numit conducătorul cercului de cunoaștere a naturii. Începând cu anul 1972 a fost director al Școlii Populare de Artă. Au fost organizate mai multe expoziții, printre altele fiind expuse și piese din colecția lui Gazda László, desene etnografice a ceangăilor moldoveni. Este demis, pentru fiind profesor în mai multe școli, mai apoi predând la Liceul Industrial (în prezent Liceul Tehnologic Puskás Tivadar), și la Liceul Nr. 2. În noua lui școală amenajează o sală de specialitate, pe hol o expoziție permanentă cu

minerale, organizând și o expoziție cu ocazia aniversării centenarului nașterii lui Kós Károly. Din februarie 1990 până în anul 2000 este directorul Muzeului Național Secuiesc. A servit comunitatea prin toată activitatea lui, prin știința lui, prin scrierile lui de popularizare a științei, prin studiile lui de specialitate, prin spectacolele lui, și prin rolul pe care și l-a asumat în viața publică. În anul 2002 devine membru al Academiei Maghiare de Științe. În anul 2006 a primit premiul Pro Comitatu Covasnae, drept mulțumire pentru „dezvoltarea județului, și a activității sale depuse pentru păstrarea și îmbunătățirea reputației acestuia.”

În anul 2009, post mortem, a primit premiul Pro Urbe, fiind chiar el inițiatorul oferirii acestor medalii. A scris nenumărate articole, în diferite ziare, despre o varietate de lucruri: mobilier pictat, confesiuni, monumente baroce, cântece populare, vechi case cu curți, cântece istorice, meșteri populari, vechi oameni de știință, broderii populare, fenomene ale naturii etc. Și-a ilustrat scrierile cu propriile lui desene.

Singurul lui volum independent este „*A Mikóból indultak...*”. După moartea lui a apărut cartea „*Csillagos ég szabad szemmel*”, carte în care soția lui a strâns laolaltă scrierile lui legate de astrologie, le-a prelucrat și le-a completat.

### **Plugor Sárdor**

(4 martie 1940, Chichiș – 20 februarie 1999 Sfântu Gheorghe)

Artist, grafician, ilustrator. Și-a obținut diploma la Academia de Arte Frumoase „Ion Andreescu” din Cluj Napoca, în perioada 1964 – 1970 fiind profesor de desen la Brașov. La chemarea lui Sylvester Lajos - colegul lui la Muzeul Național Secuiesc- se mută la Sfântu Gheorghe. Conform anecdotei, se temeau de el când spunea: „ai grijă, că te desenez.” A realizat multe desene în tuș, a lucrat cu vopsele pe bază de ulei și tempera. A făcut ilustrații în multe publicații din Transilvania și a realizat multe coperti de cărți. Excelentele sale abilități de desen s-au finalizat într-o serie de grafice metaforice, ilustrațiile lui s-au născut prin empatia la un înalt nivel față de operele literare, un exemplu elocvent fiind volumul de poezii al lui Szilágyi Domokos. A realizat foarte multe afișe, fiind interesat și de arta Ex libris.

### **Isidor Rauca-Păuceanu**

(14 mai 1891, Măieruș, jud. Brașov - 27 octombrie 1975, Săcele județul Brașov).

Avocat, publicist, între anii 1922-1928 primar al orașului Sf. Gheorghe. A urmat cursurile școlii primare în satul natal Hăghig, unde tatăl său Elie Rauca Răuceanu era învățător, apoi pe cele ale gimnaziului românesc „Andrei Șaguna” din Brașov. A fost student al facultăților de drept din Budapesta și Cluj - Napoca, obținând titlul de doctor în științe juridice. În anul 1915 a fost asesor al Instanței Tutelare de pe lângă Tribunalul Odorhei, iar în anul 1916 a îndeplinit funcția de subprefect al județului respectiv.

După unirea de la 1 decembrie 1918, și-a început activitatea de funcționar public, în județul Trei-Scaune, ca prim-pretor la Pretura Plășii Sf. Gheorghe. Între anii 1922 -1928 (cu o mică întrerupere - când a fost schimbat pe motive politice), Isidor Rauca - Răuceanu a fost primar al orașului Sf. Gheorghe. Grație eforturilor sale, în cei șapte ani, cât a fost primarul orașului, s-au rezolvat o serie de probleme de mare importanță urbanistică. A fost concepută o strategie de modernizare a localității eșalonată pe mai mulți ani. S-a început cu centrul orașului. Piața mare a fost estetizată și reprofilată funcțional. În locul „oborului murdar” s-a extins și amenajat un „frumos parc englezesc”, care de fapt a și purtat numele de Isidor Rauca - Răuceanu, timp de mai mulți ani. A început acțiunea de canalizare a principalelor străzi din oraș și de asfaltare a trotuarelor și a străzilor centrale. Au fost renovate clădirile publice (sala teatrului era printre cele mai frumoase săli de spectacole din zonă). În Șugaș - Băi, s-a construit restaurantul și centrala termică la baia caldă și s-a realizat conectarea stațiunii la rețeaua electrică și telefonică a orașului.

La finalul mandatului său, ziarul local „Székely Nép” consemna: „trebuie recunoscut că primarii care s-au perindat în ultimii 100 de ani, nu au făcut în acest timp atâtea lucruri

bune și frumoase câte a făcut primarul Rauca -Răuceanu, în timp de 7 ani". Împreună cu fratele său Dr. Vicențiu Rauca Răuceanu, fost prefect al județului Trei-Scaune, în perioada 1922 -1926, deputat și fruntaș politic al Partidului Național Liberal; Isidor Rauca-Răuceanu a fost o personalitate proeminentă a orașului Sf. Gheorghe și a județului Trei-Scaune, posesor al decorației „Coroana României”, în grad de cavaler. A fost coproprietar și redactor al ziarului independent „La Noi”. Deoarece nu a avut copii, a acordat burse „pentru patru copii ai unor oameni săraci și invalizi de război, dintre care doi români și doi unguri”, pentru a urma cursurile liceale. În perioada 1929 - 1948 a practicat avocatura, în Sf. Gheorghe și Brașov. În timpul regimului comunist a fost hărțuit, anchetat și cercetat, pentru faptul că a fost unul din conducătorii locali ai „partidelor burgheze”.

(Dr. Ioan Lăcătușu)

### **Lőrincz Csaba**

(7 august 1959, Sfântu Gheorghe – 14 martie 2008, Budapesta)

Politolog, filozof, expert în politică externă și politică națională. A absolvit Liceul de Matematică Fizică din Sfântu Gheorghe (Colegiul Național Székely Mikó). Primele lui poezii au apărut în ziarul școlii (pseudonimul lui fiind Szentgyörgyi Lőrinc). În anul 1983 a terminat Facultatea de Litere, specializarea maghiară – germană, din cadrul Universității Babeș Bolyai. Datorită prieteniei strânse cu Fábíán Ernő , predă la Doboșeni, și datorită faptului că au fost denunțați - deoarece în timpul gimnaziului au planificat aruncarea în aer a unei clădiri – a ajuns în vizorul Securității. În legătură cu cazul „Pachetul” fost hărțuit și s-au făcut percheziții la el acasă. (Experimentul aruncării în aer a grupului de statui Mihai Viteazul a fost provocarea Securității, scopul fiind acela de îndepărtare a unor demnitari maghiari, exercitarea presiunii asupra intelectualității maghiare). În anii 1985 – 1986 ia parte la Cercul Limes, un grup al intelectualității maghiare împotriva totalitarismului lui Ceaușescu. Deja în acea perioadă se gândea să părăsească România, iar datorită unei căsătorii de interes, în anul 1986 se mută în Ungaria. Lucrează la Biblioteca Națională Széchenyi, apoi la Fundația Teleki, mai apoi a avut și activități comune cu Németh Zsolt. Este teoreticianul politicii naționale Fidesz, fiind unul din inițiatorii legii autonomiei culturale a minorităților din Ungaria. În perioada 2000 – 2002 este adjunctul Secretarului de Stat în Ministerul de Externe, iar din anul 2002 consilier șef în Parlamentul Ungariei, cu privire la siguranța maghiarilor de peste hotare. Timp de douăzeci de ani a format, într-un mod decisiv, politica națională și relațiile externe ale Ungariei. În memoria lui, în anul 2009 a luat naștere premiul Pro Minoritate, prin care sunt premiate activități ale unor oameni de știință, specialiști, scriitori și jurnaliști.

### **Veress Dániel**

(2 iunie 1929, Sfântu Gheorghe – 29 martie 2002, Sfântu Gheorghe)

Istoric literar, dramaturg și eseist. Și-a dat bacalaureatul la Colegiul Székely Mikó. Fiind student la filozofie și psihologie, la Universitatea Babeș – Bolyai din Cluj Napoca, a fost nevoit să-și întrerupă studiile, mai târziu, în anul 1957, a obținut diploma de profesor de limba și literatura maghiară. Pentru o perioadă a lucrat ca funcționar, iar în anul înființării ziarului „Megye Tükör”, în 1968, va lucra la acest cotidian. Din anul 1970 până la vârsta pensionării lucrează la Teatrul Maghiar de Stat, ca dramaturg și secretar literar. A scris mai multe opere dramaturgice (despre Mikes Kelemen, Báthory Zsigmond, Wesselényi Miklós, Kemény Zsigmond, și Misztótfalusi Kis Miklós), opere care vor fi prezentate la teatrul din Sfântu Gheorghe. Scrisorile lui Mikes din Turcia apar cu studiul lui introductiv, realizează o antologie cu titlul „A magyar elbeszélő költészet remekeiből”, din literatura de memorii maghiară din Transilvania, breviar din scrisorile lui Mikes Kelemen, cu titlul „Édes néném”. A scris prefața sau epilogul la mai multe volume, și scrie despre viața lui Mikes Kelemen în seria „Így élt...” din Ungaria.

### **Albert Álmos**

Albert Álmos, s-a născut în data de 25 mai 1953 în Sfântu Gheorghe. Studiile liceale a absolvit la Colegiul „Székely Mikó”, după care a absolvit Universitatea Politehnică din Braşov. Cariera lui de inginer a început în ISAMA Sfântu Gheorghe. În anul 1992 Albert Álmos a devenit primul primar liber ales după Revoluție. Timp de 16 ani a slujit comunitatea și orașul. Sub conducerea lui Sfântu Gheorghe s-a dezvoltat substanțial. Printre cele mai importante realizări ale sale se numără redobândirea și restaurarea Casei cu Arcade, lansarea programului de reabilitare termică și a construirii de noi locuințe, construirea Sălii sporturilor din strada Vânătorilor, respectiv modernizarea pistei de alergare în aer liber. Tot în timpul exercitării mandatului s-a modernizat parcul central, au fost fondate societățile comerciale de utilitate publică, a fost achiziționat pentru Municipiu FERMA și blocurile de locuință situate în Câmpul Frumos. Totodată, a avut o contribuție majoră în dezvoltarea relațiilor cu orașele înfrățite și-a depus eforturi pentru dezvoltarea unei rețele de cooperare care să faciliteze cooperarea cu biserici și organizații neguvernamentale care funcționează și astăzi. Din anul 2008 a continuat munca în slujba comunității devenind senator al județului Covasna. În anul 2007 a fost premiat cu premiul Mere de Aur al revistei "Erdélyi Riport" în categoria politică-viață publică.

### **Gaál Sándor**

Născut la 24 aprilie, profesorul și comandantul cercetaș Gaál Alexandru, a absolvit Institutul Pedagogic din Târgu Mureș în 1974, specializarea fizică-chimie. După decenii de muncă, răbdare și devotament în folosul comunității, pe care a prestat-o benevol, a sacrificat și timpul său liber și o mare parte din viața sa, comunității.

Cariera de profesor și-a început-o la Comandău, imediat după terminarea facultății, cu construirea școlii și cu lansarea mai multor cercuri școlare. În paralel, își continuă studiile la Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Chimie Industrială.

Mai târziu a participat la înființarea mișcării Pro Natura. Sub conducerea sa au fost demarate, începând din anul 1986, lucrările de construcție la Casa Pionierilor, unde s-a construit un corp central cu două etaje, iar la Pădureni și Comandău tabere pentru copii.

Cu ajutorul său, a fost reînființată, în 1990, mișcarea de cercetași, fiind înregistrată sub numele de Uniunea Cercetașilor Maghiari din România (UCMR) a cărui președinte a fost timp de 17 ani, până în 2011, când a fost ales președinte de onoare al acesteia. Odată cu reînființarea UCMR-ului, a înființat și a condus, până în ultima clipă a vieții sale, Grupul de cercetași nr.14 „Dr. Kovács Sándor”. Tot el a fost cel care a înființat Parcul Vadas și școala în aer liber.

La un an după plecarea sa din fruntea Uniunii, înființează Casa Cercetașilor „Aranyliliom” (Crinul de Aur) Muzeul cercetașilor și al altor organizații de copii și de tineret, care funcționează într-o clădire din strada Spitalului nr. 11. și pe care îl conduce cu mult devotament, până în ultima clipă a vieții sale.

### **Moldovan Nicolae**

S-a născut la 12 martie 1921, în localitatea Vâlcele. După absolvirea a celor 7 clase elementare în satul său natal, și a cursurilor profesionale din Sfântu-Gheorghe, va intra prin concurs, în anul 1942, la Școala Militară cu profil tehnic din Breaza.

Din toamna anului 1945, își începe cariera didactică în Vâlcele ca învățător. Va absolvi cursurile Școlii Pedagogice din Reghin și, apoi, ale Institutului de Perfecționare a Cadrelor Didactice din Cluj. A devenit profesor de Istorie-Geografie, iar din 1951 a îndeplinit și funcția de director al Școlii Generale din Vâlcele, timp de 17 ani. Ca dascăl la Vâlcele, a dus o susținută muncă de școlarizare a copiilor de țigani și alfabetizare a părinților acestora, a participat la primul Congres Național al învățătorilor, a inițiat înființarea Școlii Preventoriale

de pe lângă Spitalul de Distrofici din localitate, singurul cu acest profil din țară. A desfășurat o rodnică activitate cultural-artistică în cadrul trupei de teatru amator, a scris și publicat numeroase articole în presa timpului, publicația „Frontul Plugarilor”, evidențiind activitatea sa în acest sens. Meritele sale în domeniul instrucției și educației tinerei generații, a activităților extrașcolare, s-au materializat în obținerea titlului de „Învățător Fruntaș” în anul 1956, a Ordinului „Tudor Vladimirescu - clasa a V-a” în 1969 și a promovării sale ca vicepreședinte al Comitetului de Cultură și Artă al județului Covasna în 1968, funcție pe care a îndeplinit-o timp de peste 3 ani.

În calitate de etnograf-muzeograf al Muzeului Județean din Sfântu-Gheorghe - „profesie pentru care are calități înnăscute, și pe care a exercitat-o cu dăruire și pasiune”, după cum afirma dr. Ioan Lăcătușu în prefața cărții „Mărturii despre oameni și locuri din Carpați” a cercetătorului Nicolae Moldovan - „a străbătut satele județului, în lung și-n lat, cercetând viața țăranilor români și maghiari, achiziționând o mare cantitate de obiecte etnografice, întemeind practic colecțiile de icoane pe sticlă, port popular și celelalte piese de etnografie românească de la actualul Muzeu Național Secuiesc din Sfântu-Gheorghe”. De-a lungul timpului, a publicat în revistele de specialitate ALUTA, ACTA și ANGVSTIA, precum și-n presa locală și regională, numeroase studii, comunicări și articole privind etnografia și istoria locală, dintre care putem remarca: ocupații și meșteșuguri practicate de-a lungul vremii în județul Covasna; meșteri populari și cei ai artei naive din județul Covasna; alimentația tradițională din zona Buzaielor; instalații tehnice populare din bazinul râului Negru; icoane pictate pe sticlă în decursul vremii pe meleaguri covășnene; datini și obiceiuri tradiționale la sărbătorile de iarnă și cele ale Paștilor; importanța istorică a studierii toponimelor; personalități române de seamă aflate în stațiunea balneară Vâlcele în secolele XIX-XX.

În cadrul organizațiilor neguvernamentale a îndeplinit mai multe funcții de conducere: vicepreședinte al Asociației Meșterilor Populari, președintele Uniunii Culturale „Romulus Ciofleac”, secretarul Asociației Veteranilor de Război - Filiala Covasna, membru în Consiliul de Conducere al Ligii Cultural Creștine „Andrei Șaguna”. În afara celor 10 ordine și medalii obținute, a celor peste 30 de diplome, unele dintre ele amintite mai înainte, Nicolae Moldovan a fost distins cu „Diploma de onoare PRO-URBE a municipiului Sfântu-Gheorghe, în anul 1998.